

1000084361072

ikt. szám: FPH079 /1432 - 19 /2017

tárgy: Tájékoztató a színházak 2016/2017-es művészeti évadjáról

Tájékoztató

a Közgyűlés részére

Tisztelt Közgyűlés!

Az előadó-művészeti szervezetek támogatásának részletes szabályairól szóló 428/2016. (XII.15.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 17.§-a alapján Budapest Főváros Önkormányzata (a továbbiakban: Önkormányzat) benyújtotta a fenntartásában lévő 12 kiemelt minősítésű színház 2016/2017-es művészeti évadra, valamint 2016-os évre vonatkozó létesítménygazdálkodási beszámolóját a 2018. évi központi költségvetésből folyósított támogatás mértékének megállapítása érdekében.

I.

A színházak szakmai munkájának összefoglalása előtt, ahhoz kapcsolódóan röviden ki kell térni a színházak finanszírozását érintő szabályozásra és az évadot érintő legfontosabb változásokra is.

A színházak finanszírozási elveit az előadó-művészeti szervezetek támogatásáról és sajátos foglalkoztatási szabályairól szóló 2008. évi XCIX. tv. (a továbbiakban: Emtv.) szabályozza, mely szerint központi költségvetési (művészeti és működési) támogatást minősített (kiemelt, nemzeti) előadó-művészeti szervezetek kaphatnak. A nem minősített színházak pályázati úton juthatnak támogatáshoz.

A fővárosi közsínházak kiemelt kategóriába tartoznak, míg a Szabad Tér Színház nem minősített színház, így pályázat útján igényelhet központi költségvetési támogatást.

Az állami támogatás nagyságrendjének megállapításához a színházak a Rendelet szerint művészeti évadbeszámolót (szöveges beszámoló és mutatószámok), valamint létesítménygazdálkodási adatszolgáltatást (épületre vonatkozó műszaki adatok, játszóhely felszereltsége, éves ráfordítási összeg, foglalkoztatottak száma) nyújtanak be az Önkormányzaton keresztül az Emtv. által kijelölt szerv részére. A Rendelet szerint a művészeti támogatás mértékének megállapításakor általános szempontként vizsgálni kell többek között a bemutatók, azon belül a kortárs és a klasszikus magyar szerzők műveinek számát, az előadások számát, a fizető- és össznézőszámot, a kihasználtságot, valamint a vendég-, táj-, illetve a külföldi

és határon túli előadások számát. Ezen kívül figyelembe kell venni a hazai és nemzetközi szakmai kapcsolatépítési gyakorlatot, továbbá a nézőszám növelési gyakorlatot.

A tárgyévi támogatás nagyságrendjének megállapításakor figyelembe veszik a fenntartó önkormányzat által a tárgyévet megelőző évben biztosított támogatás nagyságrendjét is.

Az elmúlt 4 év kiemelt minősítéssel rendelkező kőszínházainak főbb támogatási adatait az alábbi táblázat részletezi.

év	állami támogatás összesen (e Ft)	önkormányzati támogatás (e Ft)	önkormányzati támogatás bérleti díj nélkül (e Ft)	támogatások összesen bérleti díj nélkül (e Ft)	Tao. támogatás (e Ft)
	önkormányzati költségvetési rendelet szerint				
2014	3 219 600	818 018	794 993*	4 014 593	2 205 098
2015	3 212 800	1 666 426	1 635 528**	4 848 328	2 491 418
2016	3 212 800	1 278 106	1 244 024***	4 456 824	2 745 800
2017	3 212 800	1 279 198	1 242 613 ****	4 455 413	nem ismert

* önkormányzati támogatás a 2014.-ben megfizetett haszonbérleti díj előleg és 3 havi óvadék összegével csökkentve.

**önkormányzati támogatás a 2015.-ben fizetendő haszonbérleti díj előleg és a 2014. évi jegy- és bérlet bevétel 1% szerinti kifizetett összeggel csökkentve

*** önkormányzati támogatás a 2016.-ben fizetendő haszonbérleti díj előleg és a 2015. évi jegy- és bérlet bevétel 1% szerinti kifizetett összeggel csökkentve

**** önkormányzati támogatás a 2017.-ben fizetendő haszonbérleti díj előleg és a 2016. évi jegy- és bérlet bevétel 1% szerinti kifizetett összeggel csökkentve

A fenti táblázatból látható, hogy míg az állami támogatás nagyságrendje nem változott, addig az önkormányzati támogatás 2015-től számottevően emelkedett- köszönhetően a kulturális célú támogatási keretösszegek bővítésének, valamint a haszonbérleti konstrukcióra való áttérésnek, melynek következtében az előző évekre jellemző bérleti díj okozta terhek jelentős mértékben csökkentek.

A TAO támogatás - mint átengedett adó - szerves részét képezi a színházak támogatási rendszerének és negyedik pillérként kiemelkedő szerepe van a finanszírozáson belül.

A 2015. január 1-től hatályos TAO tv. rendelkezései alapján a támogatást felajánló cégek kétféle módon nyújthatnak támogatást a színházi társaságoknak. Ennek megfelelően egy adott adóévre vonatkozóan a vállalkozások eldönthetik, hogy adókedvezményt kívánnak érvényesíteni vagy jóváírásra jogosító felajánlást tesznek. 2016-ban számos támogatást felajánló cég a számukra kedvezőbb, NAV-on keresztül történő adófelajánlás lehetőségét választotta, mely összegek NAV általi átutalása többnyire még a tárgyévben megvalósult- elkerülve ezzel a színházak esetlegesen felmerülő likviditási problémáit.

II.

A történetileg kialakult fővárosi színházi struktúra tagolt szerkezetet mutat. A fővárosi fenntartású színházak valamennyien saját, megkülönböztető jellegű profillal rendelkeznek, lefedve a területen jelentkező, szerteágazó közönségigényeket. A színházak művészeti tevékenységének, illetve működésének jellege szerint az alábbi szervezet típusokat különbözteti meg a Rendelet:

Prózai színházak: Centrál Színház*, József Attila Színház, Katona József Színház, Örkény István Színház, Radnóti Miklós Színház, Új Színház és Vígszínház

Kéttagozatos (prózai és zenés) színház: Madách Színház

Gyermek- és Ifjúsági színház: Kolibri Gyermek-és Ifjúsági Színház

Bábszínház: Budapest Bábszínház

Szabadtéri színház: Szabad Tér Színház

Befogadó színházak: Trafó Kortárs Művészetek Háza, Thália Színház**

* A Tulajdonosi, Gazdasági és Közterület-hasznosítási Bizottság 2124/2017. (06.13.) döntése alapján a Centrál Színház Nonprofit Kft. üzletrészenek 100%-a eladásra került. A változást 2017. 08.30.-i keltezéssel a Cégbíróság bejegyezte.

Az üzletrész-átruházási szerződés alapján a Centrál Színházzal kötött fenntartói megállapodást Budapest Főváros Önkormányzata megszüntette, az együttműködést a jövőben egy tíz évre szóló közszolgáltatási keretszerződés, valamint bérleti szerződés keretében szabályozza.

**A Thália Színház befogadó színházi jellegét is megtartva 2015. év végétől társulati színházként működik.

Az egyes színházak 2016/17-es évadbeszámolójának szakmai áttekintését az alábbi összefoglaló ismerteti.

Budapest Bábszínház

A színház az elmúlt évadban 6 db bemutatót tartott, repertoárján 22 darab szerepelt, mellyel több mint 400 előadásszámot, valamint kimagasló látogatottságot produkált. Az évad bemutatói közül a *Gingalló* a legkisebbeknek szól, 3 éves kortól. Nagyobb óvodásoknak és kisiskolásoknak készült a *Holle anyó*, a kisiskolásoknak a *Csillagszemű juhász*, a felsőtagozatos iskolásoknak pedig a *Gengszter nagy*. A 16 évesnél idősebb, ifjúsági korosztálynak a *Halványlila gőz*, illetve világirodalom fontos alapműveit feldolgozó sorozatuk részeként készült a *Képzelt beteg* című produkció.

Szokatlan, külső helyszíneken (Operában, BKK hajón, gimnáziumokban) tartották meg 2017. március 21.-én a Bábszínházi Világnapot, hozzá kapcsolódva Nyolcadik alkalommal rendezték meg a BÁBU Fesztivált, melynek keretén belül 5 hazai és 3 külföldi előadást láttak vendégül.

A Bábszínház a belföldi, vendégszereplésein túl (Kecskemét- Magyarországi Bábszínházak XIII. találkozója, MűPa, Tatabánya, Pécs- V. Családi fesztivál) a környező országok magyarlakta településeire is koncentrálna. Eszékre vitte el a *Lúdas Matyi* című előadást, Moldovába a *Hétfejű Tündér* című produkciót, melyet a zsűri dramaturgi és rendezői díjjal is jutalmazott, valamint Kassára a *Tíz emelet boldogság* című darabot.

A Magyar Nemzeti Galéria -a Szépművészeti Múzeummal, a Budapest Bábszínházzal és a Pagony kiadóval együttműködésben- 2017 tavaszán indította el összművészeti sorozatának gyerekverzióját Mini Textúra címmel. A Mini Textúra célja, hogy a bábszínházi formanyelv segítségével, a Galéria gyűjteményében található négy műtárgy által inspirált négy mesében feltárja a festményekben rejlő történeteket, a gyerekekkel megszerettessék a képzőművészeti alkotásokat, utat mutatva azok értelmezéséhez.

2015 októberében Mozgató névvel elindult színházpedagógiai program új foglalkozásokkal gazdagodott (Gengszter nagyfi, A Csomótündér), a drámapedagógia és színházpedagógia lehetőségeinek vizsgálata és beépítése a társulat életébe a színház kiemelt céljai között szerepel.

A 2016/2017-es évadban több mint hatvan színházi nevelési programot tartottak, kb. 1700 résztvevő részére.

Centrál Színház

A Centrál az elmúlt évadban 5 új bemutatót tartott. Első bemutatójuk az örök klasszikusnak számító, eddigi legsikeresebb *My Fair Lady* című produkció volt, melyet Florian Zeller *Az igazság* című darabja követett. Mindkét előadás Puskás Tamás rendezésében került színre. A nagyszínpadon a bemutatókon túl 12 előadást (pl.: *New York-i komédia*, *Pletykafészek*, *Függöny fel!*, *Ma este megbukunk*) tartott repertoáron a színház. A kisszínpadon koprodukciós együttműködés keretében Krizsó Szilvia beszélgető műsorával indították az évadot, majd a Gólem Színházzal együtt mutatták be a *Halpern and Johnson* című darabot és végül a Manna Produkcióval együttműködésben valósult meg *A Grönholm-módszer* előadása. A Kisszínpadon 11 éve sikert arat a Nézőművészeti Kft. *Nézőművészeti Főiskola* című darabja.

A 2016/2017-es évadban a *Jó zsaru- rossz zsaru* című előadásukkal vendégszerepeltek 9 alkalommal Győrben és 1 alkalommal Szatmárnémetiben, valamint 11 előadásszámmal a *Ma este megbukunk*, és *Házassági leckék középhaszolóknak* című darabokkal szerepeltek a 18. alkalommal – Puskás Tamás művészeti vezetésével- megrendezett Keszthelyi Nyári Játékokon. Mindemellett a színház rendszeres résztvevője a Színházak éjszakájának és a Pozsonyi Pikniknek.

Az Összeadás projektjük keretén belül az évad során összesen 267 szociálisan rászoruló fiatal számára biztosították ingyen a színház élményét. Több ingyen látogatható programot is szerveztek a nézők kultúra és a színház megszerettetése céljából: közönségtalálkozó, gyerekek elleni erőszak felolvasómaraton, Centrál Klub beszélgetéssorozat *Nézőember* címmel.

József Attila Színház

A József Attila Színház évről évre klasszikusokat és kortárs műveket egyaránt műsorra tűz, repertorájában helyet kapnak a könnyed vígjátékok, musical, zenés komédia, valamint lírai, drámai előadások. Ennek jegyében 9 bemutatóval állt színre, melyek a következők: Dale Wassermann- Mitch Leigh- Joe Darion: *La Manche lovagja* című musical, Nagy Olga- Márkó Eszter: *Fütyös kalandjai* című zenés mesejáték, Kollár Béla: *Veszek egy éjszakát* című komédia, Bohumil Hrabal: *Sörgyári capriccio* című színmű, Molnár Ferenc: *Az üvegcipő* című színmű, *Írók, gyilkosok, lúzerek* című színmű, Karinthy Ferenc/Békés Pál: *Dunakanyar/ A Tisza felső folyása* című színmű, Willy Russel: *Shirley Valentine* című lírai színmű, Slamowir Mrozek: *Nyílt tengeren címűszínmű*.

A színház ebben az évadban is folytatta a határon túli magyar színházakkal való együttműködést. Az évadban összesen 11 vendégszínház 30 előadását, ebből a határon túlról 7 színház 9 előadását láthatta a magyar közönség. Emellett vendégjáték cserét szerveztek a zalaegerszegi Hevesi Sándor Színházzal: a fővárosi társulat a *Veszek egy éjszakát* című komédiát játszotta, míg ők Francis Veber: *Balfácánt vacsorára!* című előadást mutatták be a fővárosi közönségnek. Negyedik alkalommal rendezték meg az évad eleji Utcabált, ahol a város lakosai megismerkedhettek a színház életével, művészeivel, repertoárjával.

Az Újnyugat Irodalmi Körrel közösen, *Legendák nyomában* elnevezésű programjuk a 2016/2017-es évadban is folytatódott, továbbá harmadik alkalommal csatlakoztak az *Ádámok és Évák Ünnepe* programhoz, melynek során az általános iskolások magyar regéket és mondákat, míg a középiskolások a Shakespeare meséket adtak elő a nagyszínpadon. Az ifjúsági korosztály számára folytatták a beavató színházi programjukat (*Rómeó és Júlia*, *Oidipusz nyomozás*), továbbá a legkisebbek számára a kulisszajárásokat.

Katona József Színház

A Katona József Színház műfajilag és tematikusan is változatos évadot zárt, összesen 11 bemutatót tartott. A nagyszínpadon *A Nők iskolája* (r.: Ascher Tamás), *Nóra- Karácsony Helmeréknél* (r.: Székely Kriszta), *Hóhérok* (r.: Gothár Péter), és a *Borisz Godunov* (r.: Zsámbéki Gábor) bemutatók kerültek színre. A Kamrában a *Terror* (r.: Dömötör András), *Bádogdob* (r.: Hegymegi Máté), *A tökéletes boldogság világa* (r.: Máté Gábor), *A kaukázusi krétakör* (r.: Székely Kriszta), a Sufniban pedig Vajdai Vilmos rendezésében *Nem vagyunk mi barbárok*, valamint a *Lélegezz* című (r.: Forgács Péter) bemutatójára került sor. A Jurányi Inkubátorházban koprodukcióként került bemutatásra Bodó Viktor által rendezett *Egy örült naplója* című produkció.

A színház a bemutatókon felül 30 db előadást tartott repertoáron, a 106,5%-os látogatottságot produkálva.

A társulat a korábbi évekhez hasonlóan idén is élénk nemzetközi együttműködésekert tartott fenn a Mítos21 nemzetközi színházi hálózat tagjaként. A színház több belföldi és külföldi fesztiválmeghívásnak eleget tett (Ördögkatlan Fesztivál, Vidor Fesztivál, Zsámbéki Nyári Fesztivál, DESZKA Fesztivál, POSZT, Kalocsai Kék Madár Fesztivál, Naostro! Magyar Színházi Fesztivál, szarajevói MESS Fesztivál, lengyelországi DEMOLUDY Fesztivál, és stuttgarti SETT Fesztivál), vendégül látták a szabadkai Népszínház Magyar Társulatának *Amadeus* című előadását, saját előadásaik közül az *Olaszliszkai*, *Csendet akarok*, *Egy komcsi nyanya vagyok!* című darabokkal pedig Miskolcon, Győrött, és Isaszegen vendégszerepeltek.

Második alkalommal került megrendezésre az EUNIC-al együttműködésben az Irodalom Éjszakája, mely eseménynek kiemelt szervezője és partnere a Katona József Színház volt.

Intenzív és nyitott közönségkapcsolatainak továbbra is fontos helyszíne az előcsarnok, melynek az elmúlt évad újdonsága a minden hónap első vasárnapján megtartott Jazz Brunch volt. A komplex színházi nevelési programjaik töretlenül népszerűek.

Kolibri Gyermek- és Ifjúsági Színház

A Kolibri Gyermek- és Ifjúsági Színház legfőbb művészi jellegzetessége a nagy repertoár (34 saját produkció, 1 koprodukció), mely 0-18 éves korig minden korcsoport számára szellemi és érzelmi fejlődésének megfelelő darabot kínál. Az évadban 6 bemutatót tartottak: *Nincsenapám, seanyám* (r.: Vidovszky György), *Bűn és Bűnhődés* (r.: Czukor Balázs), *A bagoly, aki félt a sötétben* (r.: Szívós Károly), *Már megint kezdik!* (r.: Laboda Kornél), *Mágikus állatok iskolája* (r.: Novák János), *Minden dolgok könyve* (r.: Kiss Márton).

A színház az évad során több fesztiválon vett részt, valamint újra megrendezésre került az ingyenes *Kolibri Évadnyitó Fesztivál*, melyen a saját előadásokon túl vidéki- és külföldi bábszínházak lépnek fel, koncertek és alternatív előadások színesítik a programot. Idén 9 szabadtéri produkcióját tekinthettek meg a nézők. Az elmúlt évadban a Kárpátaljai Megyei Magyar Frámai Színház 2 darabját látták vendégül, a Bábszínház társulata pedig a *Pont, pont, vesszőcske* című előadásával Besztercebányán és Braunschweigben, míg a *Rövdzárlat* című darabbal a Your Story fesztiválon lépett fel.

Hazai és nemzetközi gyermekszínházi projektjeik és együttműködések (Small Size- Performing Arts for Early Years, PLATFORM shift +) továbbra is intenzívek. Komplex színházi nevelési programjuk a fővárosi kínálatból is kiemelkedik. A 2016/2017-es évadban összesen 270 színházi nevelési eseményt szerveztek, a résztvevő diákok száma 6200 főre tehető.

Madách Színház

A Madách Színház 2016/2017-es évada rendhagyó volt. 2017. június 9. és július 16. között rendezték meg a teljes hazai kulturális életet megmozgató Shakespeare Fesztivált. A rendezvénysorozatban 41, műfajilag sokszínű esemény valósult meg, köztük új bemutatókkal és befogadott előadásokkal.

Az elmúlt évadban a Madách Színház 9 bemutatót tartott, melyből 4-t a nagyszínpadon, 5-t a stúdióban vitt színre. Szirtes Tamás rendezésében az *Ügyes kis hazugságok* című komédiát mutatták be, amit a Szenté Vajk rendezte *Meseautó* című musical comedy és a *Ben Hur* című produkció követett. A többi bemutató a Shakespeare Fesztivál részeként valósult meg, melyek a következők voltak: *A Szerelmes Shakespeare*, *Shakespeare, ahogy nekünk tetszik*, *Reneszánsz romkocsmá*, *#Shakespeare LIVE*, *Shakespeare monológok*, *Shakespeare mesék*.

A széles repertoár kijátszása évek óta problémát jelent a színháznak, így külső helyszínen, a Ram Colosseumban 63 előadást tartottak.

A Madách Színház hagyományos módon az ország számos pontján vendégszerepelt, 4. alkalommal léptek fel *Mamma Mia!* című előadásukkal a Szegedi Szabadtéri Játékokon, valamint meghívást kaptak Macskák című produkciójukkal a POSZT-ra is.

Örkény István Színház

Az Örkény Színház társulata öt bemutatót tartott az 2016/2017-es évadban: *Három nővér* (r.: Bagossy László), *Emlékezés a régi szép időkre* (r.: Polgár Csaba), *Anyám Tyúkjá 2.* (r.: Mácsai Pál), *József és Testvérei* (r.: Ascher Tamás és Gáspár Ildikó), *Hit, Szeretet, Remény* (r.: Gáspár Ildikó).

A független színházakkal való együttműködés jegyében befogadták a Füge Produkció *Dohány utcai seriff* és az Orlai Produkció *Kripli Mari* című előadását, a fővárosi társulat pedig Londonban a *Diggerdrájer*-el, a Csoda és Kósza című darabbal Gödöllőn vendégszerepeltek.

A színház nézőterének teljes körű felújítása miatt a évad áprilisi és májusi előadásait a Városmajori Szabadtéri Színpadon valósultak meg, azonban a 2017/2018-as évad előadásaira már a kényelmes és korszerű nézőtérrel várja vendégeit az Örkény Színház.

A színház hatodik alkalommal rendezte meg a Madách téren a az *Örkény-kert* elnevezésű rendezvényét, mely egész napos, minden korosztály igényeit figyelembe vevő, sokszínű programot kínált a résztvevőknek.

Az Örkény Színház ifjúsági programja az IRAM továbbra is fontos, új tartalmakkal bővülő része a színház pedagógiai programjának, módszertani alapossggal, kiterjedt programszerkezettel tanítja a színházi élmény befogadását.

Radnóti Miklós Színház

Az 2016/2017-es évadtól kezdve a az arculatában megújuló Radnóti Színház egy érzékeny, társadalmi kérdésekre reflektáló színházként definiálja magát a budapesti kulturális palettán. A darabválasztásban a klasszikusok mellett megjelentek a kortárs darabok, teret adtak a fiatal alkotóknak, valamint a női témák és alkotók megjelenését is támogatták. Az évad 5 bemutatója közül elsőként ifj. Vidnyánszky Attila rendezésében az *Iván, a rettenet* című előadást mutatták be. Családi közönséget megszólítva színre állították az színes formanyelvet alkalmazó *Ofélia árnyszínháza* című darabot (r.: Csató Kata). Az évad legsikeresebb bemutatójának a *Futótűz* című kortárs produkció bizonyult, Alföldi Róbert rendezésében. Ezen felül bemutatták *Téli rege* című (r.: Valló Péter), valamint *A játékos* című darabot (r.: Fehér Balázs Benő).

Vendégül látták a Zágrábi Ifjúsági Színházat, a 2017/2018-as évadban pedig a fővárosi társulat látogat majd el Horvátországba. A Radnóti Színház több vidéki vendégjátékot is megvalósított: a *Jelenetek egy házasságból* című előadást Szentendrén, *A párnaember* című produkciót Pécsen játszották, míg nagy sikerrel léptek fel a POSZT-on *Futótűz* című előadásukkal, mellyel Kovács Adél elnyerte a legjobb női alakításért járó díjat. Részt vettek a Pozsonyi Pikniken, valamint ötödik éve a Színházak éjszaka programnak főszervezői és résztvevői is egyben.

Az elmúlt évadban indították el SZÓVAL elnevezésű tematikus, előadásokat kiegészítő beszélgetéseket, találkozókat, mindemellett működtetik a sikeres RIM (Radnóti Ifjúsági Műhely) 3 lépcsős nevelési programjukat is.

Thália Színház

Az elmúlt évadban a következő saját, illetve koprodukcióban megvalósult előadások bemutatójára került sor: *Bérgyilkos a barátom* (r.:Vida Péter), *Gellérthegy álmai* (r.:Schell Judit, Finta Gábor), *Kean, a színész* (r.: Kelemen József), *A Főnök meg én meg a főnök* (r.: Sebestény Ábá), *Moszkva-Petuszki* (r.: Tamási Zoltán). Az előző évadban 11 saját produkciót tartottak repertoáron. A Thália befogadó színházi jellegéből adódóan rendszeresen helyt ad a vidéken és határon túl megjelenő kulturális értékeknek, független előadások befogadását *Független Thália Színházi Projektje* keretében szervezi. Emellett a színház társulata a 2016/2017-es évadban 11 tájelőadást tartott vidéki vendégszereplései alkalmával.

Továbbra is nagy sikert arattak a Górnagy Mária Színitanoda diákjai által, a *Férfi sorsok, férfi szerepek* című előadáshoz kapcsolódó feldolgozások a Mikroszínpadon. Saját szervezésű tematikus fesztiváljai egyre népszerűbb fórumai a szakmai párbeszédnek: hagyományosan a Vidéki Színházak Fesztiválja, Humorfesztivál és a Határon túli Magyar Színházak Szemléje. Más kulturális fesztiválhoz is partnerként kapcsolódtak, pl. az Armel Opera Fesztivál 2017. évi helyszínévé. A *Nagy kézrablás* című előadásukkal részt vettek a VIDOR fesztiválon.

Trafó Kortárs Művészetek Háza

A Trafó befogadó színházként folytatta hazai és nemzetközi együttműködésekben alapuló kapcsolatrendszerének bővítését. Működését a tánc- a színház- a vizuális művészetek- az újcirkusz- a zene- a köztes műfajok sokszöge mentén lehet leírni. 19 meghívott külföldi előadást láthatott a Trafó közönsége különféle műfajokban. A magyar kortárs független előadó-művészeti szféra 47 produkció, koprodukció befogadásával és annak bemutatásával mutatkozott meg a maga sokszínűségében. Befutott tánc- és színházi alkotók, csoportok (*Frenák Pál Társulata, Forte Társulat, Proton Színház, Pintér Béla és Társulata, Krétakör, Molnár Csaba, TÁP Színház, Trojka Színházi Társulás, Titkos Társulat, Stereo Akt, Dollár papa gyermekei, Kálmán Eszter, Mészáros Máté stb..*) egyaránt felléptek. A Forte társulattal koprodukcióban létrehozott *A te országod* című előadásuk pedig igazi fesztiváldarab lett.

Az elmúlt évad legnagyobb vállalkozása a NEXTFESZT második kiadásának megszervezése volt.

Évről-évre nagy sikerrel zajlik a *GondolatGenerátor* nevű középiskolai beavató programjuk, továbbá a közönségkapcsolat- ápolás fontos részeként sikeres a *Különóra* programsorozatuk is, ami az előadáshoz kapcsolódó területet térképezi fel, egy arra az alkalomra felkért előadóval.

A 2016/2017-es évadban is folytatódott a Trafó *smART!*- sorozata a technológiai innovációk és a performatív elemek találkozásából születő színpadi előadások és interdiszciplináris projektek bemutatására.

A színház működésének ugyancsak szerves részét képezi számos alkotó kiállításának helyet adó Trafó Galéria.

Új Színház

A magyar szerzőket és magyar témájú előadásokat felsorakoztató modern és klasszikus repertoárját idén tovább bővítette az Új Színház. A nagyszínpadon a következő három produkciót állították színre: *Jókai Mór: A Kőszívű ember fiai* (r.: Seregi Zoltán), *Szerb Antal: Ex* (r.: Kerényi Imre), *Móricz Zsigmond: Sári bíró* (r.: Nagy Viktor). A stúdiószínpadon szintén három darabot mutattak be: *A második teríték* című előadást Gyökössy Zsolt rendezésében, *MILADY' 56* című produkciót (r.: Gaál Ildikó), valamint *A megszámláltatott fák* című darabot Csiszár Imre rendezésével.

Mint ahogy az a fentiekből is látszik, a színház mindig nagy hangsúlyt fektet arra, hogy a Nemzeti Alaptantervben szereplő írók műveit minél nagyobb számban mutassa be.

A színház társulata több vendégszereplésnek is eleget tett az évad folyamán: Gödöllőn, Szarvason, a békéscsabai Nyári Fesztiválon, valamint a Művészetek Völgye Fesztiválon tartottak tájelőadást.

Az Új Színház a 2016/2017-es évadban negyedik alkalommal rendezte meg a Keresztény Színházi Fesztivált, melynek központi témája a magyarság sorskérdése volt, így ennek jegyében a határon túli magyar színházak előadásai határozták meg a fesztivál műsorát.

Vígszínház

A Vígszínház három játszóhelyén 10 bemutatót valósított meg. A nagyszínpadon mutatták be Marton László rendezésében a *Pál utcai fiúk* című nagysikerű produkciót, a *Bűn és Bűnhődést*, és a Kovács D. Dániel által rendezett *Szentivánéji álom* című darabot. A Pesti Színház színpadján 3 darab került színre: Valló Péter rendezésében az *Audiencia*, Bertolt Brecht- Molière *Don Juanja*, valamint a *Szentivánéji szexkomédia* című előadás. A Házi színpadon játszották a *Hallgatni akartam*, a *Pentheszileia Program* című előadásokat, a Szabó István rendezte *Távoli dal* című monodramát, valamint a *Rendezés* című színművet- Szikszai Rémusz rendezésében. A 2016/2017-es évadban az új bemutatókkal együtt a Vígszínház 46 előadást tartott repertoáron, melynek szilárd részét képezik a hazai és világirodalom klasszikus drámai művei, valamint a kortárs külföldi művek egyaránt.

A Vígszínház a bukaresti Nottara Színház, a Szlovák Nemzeti Színház, valamint a kínai 13. színház előadásait fogadta be, míg a fővárosi társulat a *Jó embert keresünk* című darabukkal vendégszerepelt a kolozsvári Interferenciák fesztiválon, *Az élet mint olyan* című darabban a tel aviv-i Hanoch Fesztiválon, a Magyar Kultúra napjának alkalmából Pozsonyban, valamint eddigi legnagyobb útját megtéve a *Találkozás* című előadással Kínában. Az Európai Színházi Unió 2015-ben felvette tagjai közé a Vígszínházat, így az eddigieknél is aktívabban kapcsolódik az európai színházi élethez.

Megünnepezték a Vígszínház 120. születésnapját, a Magyar Dráma Napját, a Magyar Dal Napját, megrendezték a hagyománynak számító Vígmajalist.

Szabadtér Színház

A Szabad Tér Színház nem minősített szervezetként pályázati úton nyeri el éves állami támogatását. Esetükben a pályázati támogatás elszámolásakor kellett szöveges szakmai beszámolót benyújtani. A 2017. évi támogatás elszámolásának határideje 2018. február, ezért jelen összefoglaló a 2016. évi adatokat tartalmazza.

A Szabad Tér Színház különlegessége abban rejlik, hogy saját, állandó, épített játszóhelyein nyári színházként működik. A 2016. évi romantika jegyében megszervezett Budapesti Nyári Fesztivál júniustól szeptemberig több mint száz programot kínált többféle műfajban, a család minden korosztálya számára. A színház romantikus klasszikusok nyitókoncerttel kezdte meg nyári évadát, saját szervezésben illetve koprodukcióban mutatta be játszóhelyein többek között *Guisepppe Verdi: Traviata*, valamint *Otello* című operáját, *William Shakespeare: A két veronai nemes* című komédiát, Andrew Lloyd Webber – Tim Rice: *Evita* című musicalt, a klasszikus és kortárs balett elemeit egyedi módon ötvöző *Rómeó és Júliát*, a *Magic Night*-ot- a nagy illuzionista show-t , a *Virtuózok* ünnepi koncertet, Bereményi Géza: *Shakespeare királynője* című előadást, valamint irodalmi koncert-színház műfajban az *Így szerettek ők* című ősbemutatót. A Szent Margit- romoknál megrendezett *Reneszánsz délelőttök*, valamint az *Interaktív meseszínpad* programjai gazdagították a családok számára kínált ingyenes programokat. A Víztorony udvara és kerengője adott helyet a Jazzy- Tower sorozatnak, ahol igényes jazz- és világzene koncertek szórakoztatták a látogatókat. A Városmajori Szabadtéri Színpad szintén 3 hónapon át kínált programokat változatos műfajokban, a *Városmajori Színházi Szemle* pedig válogatást a vidéki és határon túli színházak előadásaiból.

A kőszínházak adatszolgáltatásában szereplő legfőbb mutatószámok összesítését az alábbi táblázat tartalmazza.

2016/2017-es évedbeszámoló adatai							
Megnevezés	Összes saját bemutató száma (koprodukcióval együtt)	Előadás szám	Fizetőnéző szám	Fizető átlagnézőszám aránya a befogadóképességhez képest (%)	Egy fizetőnézőre jutó nettó jegyárbevétel (Ft)	*Egy fizetőnézőre jutó, az államháztartás valamely alrendszeréből származó támogatás (Ft)	**Éves ráfordítások összege (eFt)
*Összesen:	124	5222	1 600 242	94%	2 233	6 258	632 955
tavalyi adat	106	4787	1 543 602	93%	2 068	6 253	633 349
előző évhez képest számszerűsítve	18	435	56 640		165	5	-394
előző évhez képest százalékban	17%	9%	4%	1%	8%	0%	0%

* Az államháztartás valamely alrendszeréből származó támogatás alatt a központi költségvetési támogatást, fenntartói támogatást, Tao. támogatást és pályázati támogatásokat kell érteni.

**Járműpark, telefon, energetika (víz, gáz, fűtés stb.), hulladékgazdálkodás, lift, porta, biztonsági szolgálat, takarítás

A 12 színház évadbeszámolójának összesített adatai szerint az előző évadhoz képest 17%-kal nőtt a bemutatók száma. Az előadásszám tekintetében szintén növekvő tendencia mutatkozik a 2015/2016-os évadhoz viszonyítva. Jó eredményt mutat a majd 56 640 fővel nagyobb fizetőnézőszám: az évadban 1 600 242 néző jutott el a fővárosi fenntartású színházakba. Az átlagos kihasználtság 1 %-os emelkedést mutat, ami aktuálisan 94%-ot jelent. Nőtt az egy fizetőnézőre jutó nettó jegyárbevétel (átlagosan 2 233 Ft), valamint az egy fizetőnézőre jutó az államháztartás alrendszereiből származó támogatás összege is (6 258 Ft). A ráfordítások összege éves szinten 394 e Ft-al csökkent az előző évhez képest.

Nemcsak a nézőszám növelésének, hanem a tudatos néző nevelésének is fontos eszköze a színházak által működtetett *szakmai nevelési programok* működtetése és kiterjesztése. A fiatal célközönség, a középiskolások és a felsőoktatásban tanulók megszólítását valamennyi színház fontosnak tartja és különféle módokon – színházi nevelési program, beavató előadás, oktatócsomag, előadáshoz kapcsolódó előkészítő illetve utólagos beszélgetés és irodalmi est formájában.

Az évadról-évadra bővülő kínálatot elsősorban az iskolai tanmenethez kapcsolódó művek alkotják. Klasszikus és kortárs darabok egyaránt szerepelnek a kínálatban, előbbieket kortárs szerzőkkel gyakran újra fordítatják. Több színház rendhagyó irodalomórákat, irodalmi esteket is szervez a kötelező irodalmi tananyag feldolgozására.

Az évad sikerét bizonyítják a fővárosi társulatok munkáját elismerő szakmai díjak. POSZT: A XVII. Pécsi Országos Színházi Találkozó versenyprogramjába beválogatott 14 előadás közül 4 a fővárosi fenntartású színház bemutatója volt (Vígyszínház: Bűn és bűnhődés, Radnóti: Futótűz, Katona: Nóra, Örkény: Mesél a bécsi erdő).

A szakmai zsűri a legjobb előadás díját az Örkény Színház *Mesél a bécsi erdő* c. előadásának ítélte (r: Bagossy László), ezen kívül Für Anikó kapta a legjobb női mellékszereplő, Ignjatovic Kristina a legjobb jelmez, Kákonyi Árpád a legjobb színházi zene díját. A Katona József Színház *Nóra – Karácsony Helmeréknél* c. előadásáért a legjobb rendezés díját Székely Kriszta rendező, a legjobb női főszereplő elismerést Ónodi Eszter kapta.

A Színházi Kritikusok Céhe szeptember 21-én, a Magyar Dráma Napján nyújtotta át az előző évad legkiemelkedőbb színházi teljesítményeit elismerő Színkritikusok Díját.

A fővárosi fenntartású színházak közül a legtöbb díjat a Katona József Színház kapta. A *kaukázusi krétakőr* a legjobb rendezés, az ezt rendező Székely Kriszta pedig a legígéretesebb pályakezdő. A szintén általa rendezett *Nóra – Karácsony Helmeréknél* című előadásból Ónodi Eszter lett a legjobb női főszereplő, míg az előadás jelmezeit jegyző Nagy Fruzsina a legjobb jelmez díját vehette át. A legjobb díszlet elismerése is a Katonába került: Fekete Anna tervezte a *Bádogdob* díszletét. A legjobb férfi főszereplő Keresztes Tamás lett a Katona József Színház, a FÜGE, a MASZK Egyesület (Szeged) és az Orlai Produkciós Iroda *Egy örült naplója* című koprodukciós előadásában.

Radnóti Zsuzsa életműdíjával együtt négy díjat vihetett haza a Vígszínház társulata. A *Pál utcai fiúk* (rendező: Marton László) megkapta a legjobb zenés/szórakoztató előadás díját, a zeneszerző Dész László pedig a legjobb színházi zene elismerését. A kritikusok különdíjjal ismerték el B. Török Fruzsina, Hegedűs D. Géza és Marton László művét, a *Hallgatni akartam* című egyszemélyes estét.

Csomós Mari a Radnóti Színház *A játékos* című előadásában nyújtott alakításáért a legjobb női mellékszereplő díját kapta. A Budapest Bábszínház *A csillagszemű juhász* (rendező: Markó Róbert) című előadása kapta a legjobb gyerek- és ifjúsági színházi előadás díját.

A színházak közös népszerűsítésének egyik legismertebb eseménye a *Színházak Éjszakája*, ami az évad beharangozó eseményeként került megrendezésre. A rendezvény üzenete általános érvényű: színházba járni nem csak kevesek számára kiváltságos dolog, hanem egy olyan ünnepi esemény, mely beépülhet a hétköznapijainkba. A főváros kiemelt támogatásával megvalósuló rendezvény felhívja a figyelmet a budapesti színházak változatos és gazdag programkínálatára, remélve, hogy az érdeklődők nem csak ezen az estén választják majd a színházat, ha tartalmas kulturális szórakozási formát keresnek. A fővárosi fenntartású színházak által indított programhoz egyre több budapesti székhelyű, minisztériumi fenntartású és független színház is csatlakozott már, így töltve meg tartalommal a fesztivál jelmondatát: „Budapest - Színházi Főváros”.

Kérem a tájékoztató szíves tudomásul vételét.

Budapest, 2017. október 13.

Szalay- Bobrovniczky Alexandra
főpolgármester-helyettes

Láttam:

2017 OKT 10.

Sáradi Kálmán
Sáradi Kálmánné dr.
főjegyző

melléklet: 1 db CD (13 színház művészeti évadbeszámolóját képező dokumentumokkal)

Szignálta:

Nagyvárdy Melinda
Nagyvárdy Melinda
főosztályvezető

Szignálta:

Takács Veronika
Takács Veronika
önkormányzati főtanácsadó